

02.09.2021

**TÜRKİYE'NİN SAVUNMA-GÜVENLİK-DIŞ POLİTİKASINI İLGİLENDİREN
DÜNYADAKİ ÖNEMLİ GELİŞMELER****1. TÜRKİYE:*****Erdoğan, Özbekistan Cumhurbaşkanı ile görüştü***

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığından yapılan açıklamaya göre, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ile Özbekistan Cumhurbaşkanı Şevket Mirziyoyev ile telefonda görüştü. Görüşmede, Türkiye-Özbekistan ilişkilerini geliştirecek adımlar ve bölgesel konular ele alındı. (@tcbestepe)

Akar'dan Kıbrıs açıklaması

Milli Savunma Bakanı Hulusi Akar, "(Kıbrıs) Diğer garantörler ne yapar onu kendileri bilir fakat biz Türkiye Cumhuriyeti olarak garantörlük sorumluluklarımızın, görevlerimizin bilincindeyiz. Bunları bugüne kadar yerine getirdik, bundan sonra yerine getirmeye devam edeceğiz." açıklamasını yaptı. (@tcsavunma)

Doğu Akdeniz - Ege - Karadeniz

- Ukrayna, Kuzey Akım 2 başlatıldığında ABD ve Federal Almanya Cumhuriyeti'nden NATO'ya katılmak için garanti talep etti.
- Mısır, yüklenici Siemens ile "raylar üzerinde Süveyş Kanalı" adını verdiği Kızıldeniz ve Akdeniz kıyılarını birbirine bağlayacak yüksek hızlı bir elektrikli demiryolu hattı için 4,45 milyar dolarlık bir anlaşma imzaladı.

Terör Gündemi

- Milli Savunma Bakanlığı, Barış Pınarı bölgesinde saldırı girişiminde bulunan 4 PKK/YPG'li teröristin etkisiz hale getirildiğini açıkladı.
- FETÖ yapılanmasının Türk Silahlı Kuvvetleri (TSK) ayağına yönelik olarak İstanbul merkezli 12 ilde operasyon düzenlendi. Operasyonda 32 şüpheli gözaltına alındı.

2. AVRUPA:

İngiltere, Taliban ile Afganistan'dan 'güvenli çıkışı' tartışıyor

Bir hükümet sözcüsü dün akşam geç saatlerde yaptığı açıklamada, Londra'nın, İngiltere için çalışan İngiliz ve Afgan vatandaşlarının Afganistan'dan güvenli bir şekilde çıkışını sağlamak için Taliban ile doğrudan görüşmelerde bulunduğunu söyledi.(Şarkul Avsat)

Frontex Direktörü: Avrupa, Afgan mültecilerden kaynaklı göç dalgasıyla karşı karşıya kalacak

Avrupa Sınır ve Sahil Güvenlik Ajansı (Frontex) Direktörü, dün (salı) yaptığı açıklamada, Taliban rejiminden korktukları için ülkeden kaçan Afganlardan dolayı göç baskısına maruz kalacak olan Avrupa'nın kendisini terör tehdidinden koruması gerektiğini söyledi.(Şarkul Avsat)

AB'nin gündemi "Afganistan hezimetini"

AB dışişleri ve savunma bakanları Afganistan'daki gelişmeleri görüşmek üzere bir araya geliyor. AB Afganistan'dan çekilme ve tahliye sürecinde bağımsız hareket etmediği gerekçesiyle eleştiriliyor.(DW)

Çekya Başbakanı Babiş'ten AB'ye Türkiye uyarısı

Çekya Başbakanı Andrej Babiş, Slovenya'da düzenlenen ve bu yılki konusu "Avrupa'nın Geleceği" olan Bledi Stratejik Forumu öncesinde, Afganistan'da Taliban zaferinin ardından ortaya çıkan yeni durum üzerine AB'nin acil olarak Türkiye ile görüşmesi gerektiğini söyledi. (BBC)

BM: İklim krizinin yol açtığı afetler son 50 yılda beş kat arttı

İklim değişikliğinin yol açtığı doğal felaketlerin sayısı son 50 yılda beş kat artarak 2 milyondan fazla insanın hayatını kaybetmesine neden oldu. Birleşmiş Milletlere bağlı 'Dünya Meteoroloji Örgütü'ne (DMÖ) göre, sel ve sıcak hava dalgaları gibi olaylar küresel çapta 3 trilyon euroya mal oldu. (Euronews)

İngiliz istihbaratı Kabil'in bu sene düşmesini beklemiyorduk

İngiltere Dışişleri Bakanı Raab yaptığı açıklamada, Ortak İstihbarat Komitesi (JIC) ve ordu tarafından yapılan değerlendirmelerde Kabil'in bu sene düşmesi beklenmiyordu dedi.(Ortadoğu Haber)

Fransa'dan Tahran'a:

Fransa Dışişleri Bakanı İranlı mevkidaşı ile yaptığı telefon görüşmesinde, Tahran'ın nükleer anlaşmayı ihlal eden nükleer faaliyetleriyle ilgili endişelerini dile getirdi.

3. ORTADOĞU:***Geçici Hükümetin Savunma Bakanı görevinden istifa etti***

Suriye'de Geçici Hükümette Savunma Bakanı ve Genelkurmay Başkanı Tümgeneral "Salim İdris" görevinden istifa etti.(Syriaahr)

ABD Afganistan'dan sonra Suriye'de gerginliği azaltmaya çalışıyor

Son aylarda, ABD sayesinde Körfez Arap ülkeleri – özellikle Birleşik Arap Emirlikleri, Bahreyn ve Suudi Arabistan – değişen derecelerde ve farklı hedefler peşinde olsalar da Suriye hükümetiyle ilişkilerini derinleştirdiler. Kuveyt ve Katar ise buna ilgi göstermemeye devam ediyor.(FP)

Kabil havalimanı için Katar'dan bir ekip Afganistan'a gitti

Katar'ın, Kabil Hamid Karzai Uluslararası Havalimanı'nın yeniden hizmete açılmasını Taliban ile görüşmek üzere çarşamba günü Afganistan'a teknik bir ekip gönderdiği duyuruldu. AFP haber ajansının bildirdiğine göre, teknik ekibin yer aldığı Qatar Airways uçağının çarşamba günü Kabil'e iniş yaptığı kaydediliyor. Haberde, Katar'ın teknik destek sunma konusunda Taliban ile henüz nihai bir uzlaşa sağlamadığı belirtilirken, söz konusu ekibin, Taliban'ın talebi üzerine gönderildiği vurgulanıyor.

Suriye Kısa Kısa

- Rus savaş uçakları, İdlib vilayetinin batı kesimindeki Jisr Al-Shughur kırsalındaki Al-Hamamah köyü yakınlarında, Heyet Tahrir Al-Sham'a ait bir kampı hedef alarak 7 hava saldırısı düzenledi.
- Rus kuvvetleri, Dera'nın ileri gelenleri ve rejime bağlı bir güvenlik komitesi eşliğinde Deraa el-Balad'a girdi.
- Yaklaşık 7 Rus savaş uçağı, Suriye'nin Badia bölgesinde IŞİD hücrelerinin saklandığı yerleri 25'ten fazla hava saldırısıyla bombaladı.
- Suriye İnsan Hakları Gözlemevi aktivistleri, Deraa vilayetinde yeni bir suikastın gerçekleştiğini ve Suriye rejimine bağlı “Hava Savunma” güçlerine mensup bir kişinin cesedinin Khirbet kasabaları arasında kurşun yaralarıyla bulunduğunu bildirdi.
- Hay'at Tahrir al-Sham, 50'den fazla top mermisi ve füzeyle Hama'nın batı kırsalında rejim güçlerinin kontrolü altındaki Shatah, Gorin, Na'oura, Gorin ve Mirza bölgelerini hedef aldı.
- Halep'in batısındaki Atarib kentinde meydana gelen patlamada 3 sivil öldü ve 3 sivil yaralandı.
- Suriye'de Ağustos ayı yılbaşından beri en az can kaybının olduğu ay olarak belgelendi. Can kaybı 239 olarak kaydedildi.
- El Fetih El Mübin grupları, rejim güçlerinin İdlib'in güney kırsalındaki Han el-Sabil kasabası, Hazarin köyü ve Baskala'daki noktalarını ağır toplarla hedef aldı.
- Rus jetler, 12 hava saldırısıyla “çatışmasızlık bölgesini” hedef aldı.

4. AFRIKA :

Nijerya'da silahlı kişiler, bir grubun serbest bırakılmasından sonra 73 öğrenciyi kaçırdı

Polis, Çarşamba günü Nijerya'nın kuzeybatısındaki bir başka okul saldırısında silahlı kişilerin 73 öğrenciyi daha kaçırdığını ve yetkililerin Zamfara eyaletindeki tüm ilköğretim ve ortaokulları kapatmaya çağırdığını söyledi.(africanews)

Afrika'da cihatçı tehdit büyüyor

Hükümet, Çarşamba günü Demokratik Kongo Cumhuriyeti'nin doğusunda şüpheli İslamcı militanların bir konvoyu pusu kurup araçları ateşe verdiğinde dört sivilin öldüğünü ve düzinelerce kişinin rehin alındığını söyledi.(VOA Africa)

Nijerya'da terör örgütü IŞİD tarafından gerçekleştirilen saldırılarda 17 kişi öldü

Nijerya'da terör örgütü DEAŞ'ın Batı Afrika kolu 'Batı Afrika Eyaleti İslam Devleti' (ISWAP) tarafından düzenlenen saldırıda, aralarında bir asker ve bir yardım gönüllüsünün de olduğu en az 17 kişi hayatını kaybetti.(Şarkul Avsat)

Mısır Sağlık Bakanı: Lübnan'ın sağlık sektöründeki ihtiyaçlarını karşılamaya hazırız

Mısır Sağlık Bakanı Hala Zayed, ülkesinin Lübnan'ın sağlık sektöründeki tüm ihtiyaçlarını karşılamaya hazır olduğunu ifade ederek, iki kardeş ülke arasındaki ilişkilerin derinliğini vurguladı.(Şarkul Avsat)

Hartum, Mısır, Türkiye ve BAE'ye kaçan eski yetkililerin tutuklanmasını talep etti

Sudan'daki Uluslararası Kriminal Polis Teşkilatı'nın (INTERPOL) ofisinin talebi üzerine devrik Devlet Başkanı Ömer El Beşir rejiminin aranan iki liderinin izini sürmek için kırmızı bülten çıkartıldığını duyurdu.(Şarkul Avsat)

5. ASYA :***Pakistan'ın Türkiye Büyükelçisi'nden Afganistan açıklaması***

Pakistan'ın Türkiye Büyükelçisi Seccad Gazi: "Türkiye, Afganistan konusunda yıllar boyunca Pakistan'ın çok sağlam bir ortağı oldu. Önceki Afgan hükümeti ile aramızdaki diyalogu kolaylaştırmada yardımcı oldu. Türkiye, dünyada güven duyulan aktörler arasında yer alıyor." (@akdenizpolitik)

Taliban'dan Kabil Havalimanı'nda 'zafer' pozu

ABD'nin Afganistan'daki yirmi senelik varlığı bölgedeki son amerikan askerlerinin çekilmesiyle birlikte son buldu. Taliban'ın sözcüsü Zabihullah Mücahid, ABD ve müttefiklerine karşı zafer kazandıklarını söyledi. Gerçekleştirilen son tahliye ile birlikte

Taliban, Kabil Hamid Karzai Havalimanı'nı kontrol altına aldı. Ayrıca Mücahid havalimanının kontrol altına alınmasından sonra, 'Bu zafer tüm Afganlarındır' açıklamasında bulundu. ABD Dışışleri Bakanı Anthony Blinken Kabil'deki diplomatik faaliyetlerini askıya aldıklarını, faaliyetlerini ise Katar'ın başkenti olan Doha'dan yürüteceklerini belirtti.(euronews)

Afganistan'da açlık krizi kapıda

Birleşmiş Milletler, Taliban'ın ele geçirdiği Afganistan'da gıda stoklarının bu ay içerisinde biteceğini ve krizin çok yakın olduğu uyarısında bulundu. Birleşmiş Milletlerin Afganistan'daki İnsani Yardımlardan sorumlu temsilcisi Ramiz Alakbarov, yaklaşan kış ve kuraklığın Afgan vatandaşları savunmasız bırakacağından onları doyurabilmek için 200 milyon dolara ihtiyaç olduğunu belirtti.(euronews)

Afganistan kısa kısa

- İran'da eski Afgan ordusuna ait araçlar görüntülendi. Taliban, İran ve Özbekistan'dan askeri araçları teslim etmesini istedi.
- ABD, Kabil Havalimanında Taliban'a C-130 kargo uçağı da bıraktı.
- Tolo News'in haberine göre Taliban lideri Ahundzade, Afganistan Bakanlar Kurulu'nun başına geçebilir.
- Bir kaynağı göre, Panjšir'deki çatışmalarda 300'den fazla Taliban öldürüldü.
- Taliban Liderlik Konseyi Kandahar'da TB emiri Hibatullah Ahundzada'nın huzurunda üç günlük bir toplantı düzenledi. Toplantının sona erdi ve Molla Baradar, Kabil'e döndü.
- Al Jazeera, yeni Afgan hükümetinin önceki yönetimden yetkililere sahip olmayacağını bildirdi. Ayrıca kadın bakan da olmayacak.
- Afganistan'ın eski Başbakanı Gülbeddin Hikmetyar: "Türkiye, önümüzdeki dönem Afganistan'da en iyi rolü oynayabilir, oynamalıdır. Afganistan halkı da her zaman ülkemizin kalkınmasında, özgür bir şekilde ayakta durmasında Türkiye'nin desteğini istiyor."
- Afganistan'ın Pencşir vilayetinde Taliban'la direniş güçleri zaman zaman sıcak çatışmaya giriyor

Asya'da İşbirliği ve Güven Arttırıcı Önlemler Konferansı Dışışleri Bakanları Kazakistan'da toplanacak

Asya'da İşbirliği ve Güven Arttırıcı Önlemler Konferansı (AİGK) Dışışleri Bakanları 6. Toplantısı'nın Kazakistan'ın başkenti Nur Sultan'da ekimde gerçekleştirileceğı aktarıldı.

Kazakistan Cumhurbaşkanı Tokayev: "Stratejik hedefimiz Orta Asya'da ekonomik liderliğimizi güçlendirmek"

Kazakistan Cumhurbaşkanı Kasım Cömert Tokayev yaptığı açıklamada stratejik hedeflerinin ekonomide Kazakistan'ın Orta Asya'daki liderliğini güçlendirmek ve dünya ekonomisindeki yerini pekiştirmek olduğunu aktardı.

ITC Başkanı Turan: Seçimlerin hileli olduğı tescillenirse tüm dünya bu seçimleri tanımayacak

Irak Türkmen Cephesi (ITC) Başkanı Hasan Turan yaptığı açıklamada 2005 seçimleri sonrasında Türkmen partileri arasında ilk defa konsensüs sağlandığını ve Türkmenlerin yeni dönemde bakan, bakan vekillikleri ve bağımsız kurum başkanlığı gibi görevlere yer almak istediklerini belirtti.

Türkmenistan Afganistan'a insani yardım gönderdi

Türkmenistan Devlet Başkanı Gurbanguli Berdimuhamedov'un talimatlarıyla Afganistan'a insani yardım gönderildi. Söz konusu insani yardım Türkmen tarafının Afganistan'daki yaşanan olaylardan sonra gönderdiği ilk insani yardım oldu.

6. ABD :

ABD Genelkurmay Başkanı Milley: IŞİD-H'ye karşı gelecekte Taliban ile işbirliği mümkün

Amerika Birleşik Devletleri Genelkurmay Başkanı Orgeneral Mark Milley, Afganistan'da IŞİD-H'ye karşı gelecekte Taliban ile 'terörle mücadelede' işbirliği yapmalarının mümkün olduğunu söyledi.(EuroNews)

Beyaz Saray: Afganistan'da Taliban'ı tanımak için acelemiz yok

ABD'nin Afganistan ile diplomatik ilişkileri sürdürmek adına Taliban'ı tanıyıp tanımayacağını sorulması üzerine Psaki, "Her durumda olduğu gibi bu da şartlara bağlı ancak şu anda bu hükümeti tanımak için bir acelemiz yok" yanıtını verdi.(Şarkul Avsat)

Beyaz Saray Sözcüsü Psaki: Kabil havalimanının yeniden işlemesi konusunda Türkiye ve Katar ile çalışıyoruz

Psaki, ABD'nin, Afganistan'da kalan vatandaşlarının tahliyesi konusunda tüm çabayı göstereceğinden herkesin emin olması gerektiğini ve bu konuda Kabil Hamid Karzai Havalimanı'nın açık olmasının önemli olduğunu vurguladı.(Şarkul Avsat)

ABD Savunma Bakanı Austin, Körfez liderleri ile Afganistan'ı görüşti

ABD Savunma Bakanı Lloyd Austin, Kuveyt, Bahreyn, Katar ve Birleşik Arap Emirlikleri (BAE) yetkilileri ile ABD'nin Afganistan'dan çekilmesini görüşti.(TRT Haber)

Beyaz Saray: Tahliye edilenlerin yüzde 77'si Afgan

Beyaz Saray Sözcüsü Jen Psaki, Afganistan'dan tahliye edilen yaklaşık 120 bin kişiden yüzde 77'sinin Özel Göçmen Vizesine başvurmaya hak kazanan Afganlar olduğunu açıkladı.(TRT Haber)

ABD'den Afganistan'ın tahliye sürecindeki desteklerinden dolayı Katar ve Bahreyn'e teşekkür

ABD Dışişleri Bakanı Blinken, Katar ve Bahreynli mevkidaşlarına Afganistan'daki tahliye sürecine olumlu destekleri için teşekkür etti. Her iki ülkede, belirli sayıda Afgan ve Amerikalının geçici olarak ülkesinde konaklaması ve transferi konusunda ABD'ye yardım etmişlerdi.(Ortadoğu Haber)

Afganistan'dan çekilme: Beyaz Saray medya eleştirilerine kızdı

Cumhuriyetçi basın, "New York Times" veya CNN tarafından Amerikan birliklerinin gidişini yönetmesinden dolayı bağışlanmayan Joe Biden'a karşı serbest bırakıldı.(Le Monde)

ABD Kısa Kısa

- Beyaz Saray, ABD'nin Ukrayna'nın NATO üyeliği konusunda tek başına karar veremeyeceğini belirtti.
- ABD Genelkurmay Başkanı Mark Milley: Tahliye görevini zor bir ortamda gerçekleştirdik. 20.000'den fazla tahliye ABD üslerine ulaştı. Afganistan'dan 124.000'den fazla insanı tahliye etmek için 387'den fazla sorti gerçekleştirdik.
- Zelenskiy ve Biden görüşmesinin sonuçları; Donbass'a 40 milyon dolarlık insani yardım, 60 milyon dolarlık askeri yardım, Kalkınma ve ekonomik toparlanma için 463 milyon dolarlık genel yardım, covid ile mücadele için 12,8 milyon dolarlık yardım.
- “ABD'yi bölen yakıcı kutuplaşma, her iki tarafın da bir gerçeği gözden kaçırmamasına neden oluyor: Afganistan'daki angajman iki partili bir gemi enkazı. ”
- ABD Uzay Kuvvetleri'nin Yeni Nesil Tepegöz Kalıcı Kızılötesi Füze İkaz Sistemi, kritik tasarım inceleme aşamasını geçti.

7. RUSYA :

Lavrov, NATO'nun Afganistan'dan çekilmesinin Rusya'yı nasıl etkilediğini açıkladı

Rusya Dışişleri Bakanı Sergey Lavrov, NATO askeri birliklerinin Afganistan'dan çekilmesi sonrası Orta Asya'da güvenliğin sağlanmasının önemine dikkati çekerek, “Rusya'nın güney sınırlarının güvenliği doğrudan buna bağlıdır.” dedi. (tass/gazete)

Rus askeri polisleri Suriye'nin Dera kentinin el Beled Mahallesi'ne girdi

Suriye'nin güneyindeki Dera kent merkezinde bölge halkı adına müzakereleri yürüten Deralı Merkezi Komite ile Şam yönetimi arasında Rusya'nın arabuluculuğunda varılan ateşkes anlaşması uygulanmaya başlarken, Rus askeri polisleri il merkezinde 2 aydan fazla süredir abluka altında tutulan Dera el Beled Mahallesi'ne giriş yaptı. (euronews)

Putin: ABD'nin Afganistan'daki 20 senelik varlığı sıfırla sonuçlandı

- Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, ABD'nin Afganistan'da 20 sene süren varlığının ‘sıfırla sonuçlandığını’ söyledi. Rusya lideri, ABD'nin, Afganların kültürlerini hesaba katmadan kendi değerlerini zorla kabul ettirme hatasına düştüğü eleştirisini yöneltti ve bu

nedenle buradaki varlığından geriye sadece trajedi ile kayıpların kaldığını belirtti. (sputnik/ria)

Rusya: Taliban'ın tanınması için hükümetin oluşturulması beklenmeli

Rusya Dışişleri Bakan Yardımcısı Morgulov, Afganistan'da Taliban iktidarının tanınması için yeni hükümetin oluşturulmasını beklemeleri gerektiğini belirterek örgütün tüm halkın çıkarlarını dikkate almasını umduğunu belirtti. (sputnik)

Lavrov: Biden ve Macron'un demokrasi dayatmaya son verme açıklamalarını memnuniyetle karşılıyoruz

Rusya Dışişleri Bakanı Lavrov, ABD Başkanı Biden ve Fransa Cumhurbaşkanı Macron'un diğer ülkelere demokrasi dayatmalarına son verme gereğine ilişkin açıklamalarının Moskova tarafından memnuniyetle karşılandığını belirtti. (sputnik)

Rus doğalgazına 'kirli' diyen Ukrayna liderine Lavrov'dan yanıt: Akıllı biri böyle demezdi

Rusya Dışişleri Bakanı Lavrov, Ukrayna Devlet Başkanı Vladimir Zelenskiy'in Rus doğalgazın dünyanın en kirli gazı olduğu yönündeki sözlerinin çok akıllı birinin sözlerine benzemediğini belirtti. (sputnik)

Rusya Savunma Bakanlığı: Yasadışı silahlı gruplar Halep'te Suriye ordusuna 3 kez ateş açtı

Rusya'nın Suriye'deki Tarafları Uzlaştırma Merkezi, yasadışı silahlı grupların Halep'te Suriye ordusu birliklerine 3 kez ateş açtığını bildirdi. (sputnik)